

ΟΙ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΣΤΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ – 12 έως 19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ: ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ, ΠΤΩΧΕΥΣΕΙΣ ΕΝ ΟΝΟΜΑΤΙ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ. ΔΕΝ ΘΑ ΣΤΗΡΙΞΟΥΝ ΜΟΝΙΜΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΥΓΕΙΑΣ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΚΟΝΔΥΛΙΑ

Του Γεράσιμου Λιβιτσάνου

Συζητήθηκε το προσχέδιο του προϋπολογισμού του 2021 με τον αναπληρωτή υπουργό Οικονομικών Θόδωρο Σκυλακάκη να δηλώνει ξεκάθαρα ότι η δημοσιονομική χαλάρωση στην Ε.Ε δεν σημαίνει και μέτρα όπως οι μόνιμες προσλήψεις γιατρών. Στο όνομα των ιδιαιτεροτήτων της περιόδου νομοθετήθηκαν ιδιωτικοποιήσεις σε βιομηχανία – ενέργεια. Μηχανισμός είσπραξης οφειλομένων για τις τράπεζες ο νέος πτωχευτικός κώδικας.

Σημαντικές εξελίξεις στην Βουλή για τα ζητήματα που σχετίζονται με την οικονομία υπήρξαν την συγκεκριμένη εβδομάδα. Ενδεικτικές του πώς η υγειονομική – οικονομική κρίση, λειτουργεί ως καταλύτης για την προώθηση νεοφιλελεύθερων επιλογών. Η κυβέρνηση μάλιστα οριοθέτησε τις παρεμβάσεις που μπορεί να στηρίξει το ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης. Όπως τους όρους με τους οποίους παρέχεται για τα επόμενα δύο χρόνια η δυνατότητα δημοσιονομικής χαλάρωσης για τις χώρες της Ε.Ε.

Τα όρια του προϋπολογισμού

Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα ήταν η συζήτηση που πραγματοποιήθηκε στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, που επεξεργάστηκε το προσχέδιο του τακτικού προϋπολογισμού για το 2021. Δηλαδή το σχέδιο που αποτελεί το προπαρασκευαστικό στάδιο για την κατάθεση του ίδιου του προϋπολογισμού που θα συζητηθεί και θα ψηφιστεί από την Βουλή Νοέμβριο και Δεκέμβριο.

Διαφωτιστική ήταν η παρέμβαση που πραγματοποίησε ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών, Θόδωρος Σκυλακάκη. Ένα στέλεχος του οικονομικού επιτελείου της κυβέρνησης που μετέχει και στην ομάδα που έχει συσταθεί για την αξιοποίηση των κονδυλίων που θα προκύψουν από το Ταμείο Ανάπτυξης μετά τις αποφάσεις της Συνόδου Κορυφής των Βρυξελλών που πραγματοποιήθηκε τον Ιούλιο.

Ο Θ. Σκυλακάκης οριοθέτησε με σαφήνεια μιλώντας στην επιτροπή τα όρια και την φύση των δαπανών που μπορεί να πραγματοποιήσει η κυβέρνηση, ακόμη και μετά την άρση των δημοσιονομικών περιορισμών που έχει αποφασιστεί σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης εξ αιτίας του Covid 19.

Αναφερόμενος στα ζητήματα που σχετίζονται με τα κονδύλια του ταμείου και ιδίως αυτά για τον χώρο της υγείας εξήγησε: «Σε ό,τι αφορά το Ταμείο Ανάκαμψης θα κάναμε διευκρίνιση προς την Επιτροπή, γιατί πρέπει να το ξέρετε, ότι τα χρήματα του Ταμείου Ανάκαμψης στο προσχέδιο και στο σχέδιο το κανονικό του Προϋπολογισμού δεν έχουν μπει ακόμη στο πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων. Δηλαδή, είναι σε ένα χωριστό κομμάτι διότι αν δεν εγκριθούν τα συγκεκριμένα έργα και προγράμματα από την Επιτροπή και από το Συμβούλιο δεν μπορούν, να μπουν ακόμη στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, θα μπουν με μία συμπληρωματική νομοθέτηση, όταν το πρόγραμμα θα εγκριθεί κάποια στιγμή στο πρώτο τετράμηνο του 2021 Συνεπώς και τα θέματα Υγείας που θα είναι στο Ταμείο Ανάκαμψης δεν φαίνονται στον παρόντα Προϋπολογισμό, είναι μέσα στον «μεγάλο κουβά»

που λέγεται Ταμείο Ανάκαμψης». Στην συνέχεια όμως διευκρίνισε επίσης: «Θα ήθελα, να πω και κάτι ακόμη, και θα ήθελα, να το συνειδητοποιήσουμε, ότι έχουμε δημοσιονομική ελευθερία, αλλά όχι για μόνιμα μέτρα. Δεν υπάρχει δημοσιονομική ελευθερία για μόνιμα μέτρα στον Προϋπολογισμό».

Έτσι με πού σαφή τρόπο ο αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών κατέστησε σαφές ότι μπορούν για παράδειγμα να προσληφθούν γιατροί και νοσηλευτικό προσωπικό για όσο διάστημα υπάρχει η πανδημία. Όχι όμως να γίνουν προσλήψεις που θα επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό και μετά το 2021 ή το 2022. Τότε δηλαδή που, ανάλογα με την εξέλιξη της πανδημίας, θα επανέλθει το καθεστώς δημοσιονομικής πειθαρχίας. Πράγμα που οδηγεί αυτόματα στο συμπέρασμα ότι η διαμόρφωση καλύτερων υποδομών στο Εθνικό Σύστημα Υγείας μέσω της δημιουργίας μόνιμων μηχανισμών «δεν χωράει» στον μακροπρόθεσμο οικονομικό σχεδιασμό, της κυβερνητικής πολιτικής, όπως και στις κοινοτικές προτεραιότητες.

Όσον αφορά το ίδιο το προσχέδιο προϋπολογισμού, προ προβλέπει μια οικονομική πορεία τύπου «V» για την επόμενη διετία, με ανάκαμψη το 2021 της τάξης του 7,5%, στην συζήτηση που πραγματοποιήθηκε υπήρξε έντονη αμφισβήτηση. Εκ μέρους της κυβέρνησης ο υπουργός Οικονομικών Χρήστος Σταϊκούρας, επισήμανε ότι «το σημερινό consensus των ευρωπαϊκών και διεθνών οργανισμών είναι για ύφεση 7,9%. Και των ελληνικών τραπεζών, για ύφεση 7,8%. Μάλιστα, τόσο η Ευρωπαϊκή Επιτροπή όσο και το ΔΝΤ αναθεώρησαν, επί τα βελτίω, τις εκτιμήσεις τους για τη χώρα μας». Δήλωσε επίσης πως «η επαναφορά σε θετικούς τριμηνιαίους ρυθμούς ανάπτυξης, σε ετήσια βάση, αναμένεται το 2ο τρίμηνο του 2021». Την θέση αυτή αμφισβήτησε η αντιπολίτευση ως αστήρικτη και άκαιρη σε σχέση με τα σημερινά δεδομένα. Μάλιστα η αξιωματική αντιπολίτευση υποστήριξε ότι η σημερινή ύφεση δεν είναι αποκλειστικά αποτέλεσμα της πανδημίας, αλλά και της κυβερνητικής πολιτικής. Υποστήριξε ότι υφεσιακά χαρακτηριστικά είχε και το τελευταίο 3μηνο του 2019 όταν ακόμη δεν είχαν εμφανιστεί οι επιπτώσεις του Covid 19 στην Ελλάδα.

Υπερ-αισιόδοξες πάντως φαίνεται να θεωρεί τις κυβερνητικές εκτιμήσεις και το ανεξάρτητο συμβουλευτικό όργανο του Κοινοβουλίου, το Γραφείο Προϋπολογισμού της Βουλής. Τοποθετούμενος στην συνεδρίαση της επιτροπής ο επικεφαλής του, Φραγκίσκος Κουτεντάκης τόνισε ότι «η κατάσταση είναι τέτοια σε όλο τον κόσμο που καθιστά οποιαδήποτε πρόβλεψη ιδιαίτερα παρακινδυνευμένη και επισφαλής». Δήλωσε πως «το προσχέδιο προσπαθεί να κάνει έναν οικονομικό σχεδιασμό σε εξαιρετικά αβέβαιες συνθήκες» τονίζοντας πως «η πρόβλεψη για την ανάκαμψη 7.5% το 2021 είναι αρκετά υψηλότερη από όλες τις εκτιμήσεις των διεθνών οργανισμών».

Πτωχευτικός κώδικας

Παράλληλα την εβδομάδα αυτή στο Κοινοβούλιο ξεκίνησε η επεξεργασία στην αρμόδια διαρκή επιτροπή ενός εξαιρετικά ογκώδους νομοσχεδίου 270 άρθρων που αποτελεί την αναμόρφωση του πτωχευτικού κώδικά. Το νομοσχέδιο ορίζει με λεπτομέρειες την διαδικασία πτώχευσης τόσο των νομικών όσο και των φυσικών προσώπων. Από την πλευρά της κυβέρνησης προβλήθηκε ως ένας θεσμός «δεύτερη ευκαιρίας». Τόσο για μικρομεσαίες επιχειρήσεις όσο και για υπερχρεωμένα νοικοκυριά, που δεν μπόρεσαν να ανταπεξέλθουν στις δανειακές τους υποχρεώσεις την περίοδο της οικονομικής κρίσης και αντιμετωπίζουν τώρα νέα προβλήματα με την οικονομική κρίση της πανδημίας. Προϋπόθεση όμως είναι η αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων τους από τους πιστωτές. Όπως χαρακτηριστικά ανέφερε ο εισηγητής της Νέας Δημοκρατίας, Θόδωρος Ρουσόπουλος «οι υπερχρεωμένοι οφειλέτες δεν θα χρειάζεται, πλέον, να διαβιούν υπό το βάρος των χρεών τους, ούτε να μετακυλούν τέτοιες υποχρεώσεις στα παιδιά τους. Αντιθέτως, θα έχουν τη δυνατότητα να

απαλλαγούν πλήρως μέσω της ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων τους, ώστε να κάνουν ένα νέο ξεκίνημα».

Για παράδειγμα στις περιπτώσεις κατοικίας προβλέπεται η μεταφορά της σε ειδικό φορέα και η δυνατότητα παραμονής του πρώην ιδιοκτήτη με την καταβολή μισθώματος. Από την πλευρά πάντως των κομμάτων της αριστεράς ασκήθηκε έντονη κριτική αφού επισήμαναν ότι το νομοσχέδιο έχει εισπρακτικό χαρακτήρα προκειμένου να ωφεληθούν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, επισημαίνοντας ότι οι οφειλέτες αντιμετωπίζονται ως «στρατηγικοί κακοπληρωτές» και όχι ως θύματα των απανωτών οικονομικών κρίσεων. Το νομοθέτημα θα στηριχθεί μόνον από τις ψήφους της κυβερνητικής πλειοψηφίας.

Οι αγορές

Να σημειωθεί ότι στο πλαίσιο του κοινοβουλευτικού ελέγχου απαντώντας σε ερώτηση για τον σημερινό δανεισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, που πλήττονται από την οικονομική κρίση, ο υπουργός Ανάπτυξης, Άδωνις Γεωργιάδης, σημείωσε ότι δεν μπορεί να υπάρξει χαλάρωση των τραπεζικών κριτηρίων για τις χορηγήσεις. Όπως είπε κάτι τέτοιο θα άρει την εμπιστοσύνη των διεθνών αγορών. Είπε χαρακτηριστικά ότι για τις άμεσες δημόσιες ενισχύσεις όπως η επιστρεπτέα προκαταβολή «οι αγορές δεν ανησυχούν γιατί έχουμε κάνει τους υπολογισμούς μας, άλλο να πεις στις αγορές διακινδυνεύω την ευστάθεια των τραπεζών μου».

Ιδιωτικοποιήσεις

Με βασική δικαιολογία της δημοσιονομικές ανάγκες της χώρας λόγω πανδημίας, η κυβέρνηση αυτή την εβδομάδα προώθησε με τροπολογία την ιδιωτικοποίηση τριών μεγάλης σημασίας επιχειρήσεων: Της μεταλλευτικής ΛΑΡΚΟ, του δικτύου διανομής ηλεκτρικού ρεύματος (ΔΕΔΔΗΕ) και της εταιρίας Φυσικού Αερίου (ΔΕΠΑ).

Από την πλευρά της κυβέρνησης ο αρμόδιος υπουργός Περιβάλλοντος, Κωστής Χατζηδάκης τόνισε, παρά την επίκληση των ειδικών συνθηκών που δημιουργεί η πανδημία, είπε ότι το μέτρο αυτό αποτελεί στρατηγική επιλογή της κυβέρνησης σημειώνοντας πως «εμείς εφαρμόζουμε την πολιτική για την οποία ψηφιστήκαμε». Να σημειωθεί παράλληλα ότι προωθείται και την ίδια περίοδο και η ιδιωτικοποίηση των Ναυπηγείων Σκαραμαγκά. Για τα ζητήματα που έχουν να κάνουν με τις θέσεις εργασίας στην επιχείρηση κατατέθηκαν αρκετές ερωτήσεις στο κοινοβούλιο από τα κόμματα της αντιπολίτευσης.